

2021_ANUL GOGA - ANUL TINERILOR OȚELIȚI (X):

tipul și caracterul rășinărenilor! - în sânul familiei domnește ordine și cinste!

- din „Rugăciune”, poetul pătimirii noastre!



Rugăciune

**În drum mi se desfac prăpăstii,
Și-n negură se-mbracă zarea,
Eu în genunchi spre tine caut:
Părinte,-orânduie-mi cărarea!**

**Și cum sub bolta lui aprinsă,
În smalt de fulgere albastre,
Încheagă-ți glasul de aramă:
Cântarea pătimirii noastre.**

**În sânul familiei
domnește
ordine și cinste ...
din iubire curată
creștinească ...
simțul religios ... le face
educația și înalță ființa
tipul și caracterul
rășinărenilor!**

**Biserica
Sf. Cuvioasa
Paraschiva**

șagunism - tribunism

2021 Anul Goga - anul tinerilor oțeliți

pe urmele lui Octavian Goga, în Rășinari!

Despre „tipul și caracterul rășinărenilor” aflăm din lucrarea primului monograf al comunei, prof. Victor Păcală; continuăm reproducerea pasajului: «Fără leac de adăpost, ca și turmele lor, cu gâtul întotdeauna gol și pieptul arămit de arșița soarelui și asprimea gerului, petrec sute de rășinăreni prin străini sub ceriul liber, și nici vitele lor, de-o tenacitate extraordinară, nu rezistă mai ușor la zădufurile verii, la viscocele violente ale iernii.

Rășinărenii sunt înzestrați, fără îndoială, și cu o mare inteligență. Oricând și oriunde li s’au îmbiat condiții favorabile, tinerii rășinăreni s’au ridicat cu ușurință adesea la un nivel superior și la poziții dintre cele mai înalte.

Pe cât sunt de legați în trup, de puțin mlădioși și greoi în mișcările lor, pe atât de flegmatic le e temperamentul, iar ființa lor sufletească pătrunsă de o adâncă seriozitate. Interesant, că acest popor care a născut pe poetul Goga, n’are elasticitatea simțirii proprie țăranilor noștri. Sufletul lui, ca și graiul lui, departe de a fi vioiu, aprins, poetic, are ceva din maiestatea liniștită a naturii ce-l înconjoară, o asperitate și severitate, ce se reoglindește în toate manifestările vieții lui. Țăranul de aici nu e cald, comunicativ ca cei dela țară, concepția lui n’are puterea și vioiciunea ce captivează și înalță, în schimb însă cugetarea lui e mai concentrată, mai rece și sufletul lui are în mai mare măsură simțul necesităților practice. Deaceia în

Rășinariu se cântă puțin, se vorbește puțin și se râde rar. Bucuria și durerea și-o comunică fără pornire, și chiar tinerii, în raporturile lor de dragoste lipsite mai totdeauna de note romantice, se par a avea reflecțiile mai puternice decât emoțiile, ori cel puțin, delicatețea și exuberanța sentimentului de dragoste nu e în așa măsură exprimată ca la oamenii dela țară (...). E foarte interesant și în acelaș timp îmbucurător, **că acest popor, care a văzut atâta lume și țară, și-a conservat virtuțile ce le-a apucat dela strămoși.** Ei au marele și netăgăduitul merit, că oricât au pribegit prin țări străine și ar pribegi încă și azi, ca oieri și negustori, moralitatea și legea le rămân totuș neatînse. Putem afirma, că **simțul religios e acela care, mai mult ca oricare altul, le face educația și înalță ființa; virtuțile lor în acesta își au rădăcinile.**

În sânul familiei domnește ordine și cinste: tată și mamă se îngrijesc deopotrivă, ca ele să fie respectate. Ordinea și curățenia pare a-i fi o necesitate mai ales femeii rășinărene. Deși bărbatul, conștient de dreptul său de stăpân, merge și pe stradă totdeauna înainte, iar femeia după el, deși la casă, în prezența oaspeților, pe cari ea îi servește, femeia nu-și ia îndrăzneala să șeadă, ea totuș se bucură de un tratament ireproșabil din partea bărbatului. Soție credincioasă și casnică, mamă devotată familiei sale, ea ține cu tot sufletul la onoarea casei și numai rar se pomenesc în comună procese de divorț. Onestitatea fetelor încă se menține la un nivel destul de înalt. Cinstea și bunul nume și-le păzește o fată din casă mai bună atât de mult, încât pentru nimic în lume nu și-ar prinde vorbă, în stradă sau pe la poartă, cu feciorii. Bunăcuviința e un lucru cu care sunt deprinși din copilăria lor, feciorii ca și fetele; chiar și în șezătoare, la joc sau ospețe, se feresc de sburdălnicii și glume nepotrivite, dacă nu vreau să fie de ocara lumii. Oricât ar fii unii de certăreți, clevetitori și – în măsura cea mai mare – pizmoși și oricât speculația de-a ieși deasupra sărăciei se face ici-colo cu păgubirea chiar a celor mai deaproape ai săi, rășinărenilor totuși trebuie să li-e recunoască o bună măsură de iubire față cu deaproapele. Din acest înalt sentiment e natural apoi să decurgă și fapte de caritate. Fundațiunile „Aleman C. Mitrea”, „Petru Hoadrea”, „Șaguna”, „Bucur Dancăș”, apoi reuniunea femeilor, casina, etc. jertfesc an de an sume considerabile pentru ajutorarea infirmilor, văduvelor și orfanilor, pentru cărți, stipendii și premii destinate școlarilor și meseriașilor săraci și harnici. Unii **din iubire curată creștinească**, alții din îndemnul de a se împărtași, prin dani, de o bună răplată cerească, ridică pentru sufletele lor și ale răposaților lor cruci pe marginea drumurilor, fac pomelnice, înzestreză biserici și alte instituții destinate folosului obștesc. Nu mai vorbim de binefacerile cari se revarsă cu îmbelșugare, mulțumită acestui mare și puternic sentiment de milă și dărnicie, asupra unei mari mulțimi de norod cu prilejul ospețelor, înmormântărilor, maslurilor, pomenilor, etc».

Viața satului Rășinari și în primul rând viața religioasă a rășinărenilor, l-au inspirat pe Octavian Goga în a scrie poezia „**Rugăciune**”; biserica „Sf. Cuvioasa Paraschiva” - „catedrala episcopală” a românilor din Transilvania – a fost pentru o perioadă de timp - singurul loc de reflecție și evadare din mijlocul vieții zbuciumate și lipsite de satisfacții și împliniri: «**Rătăcitor, cu ochii turburi,**/ Cu trupul istovit de cale,/ Eu cad neputincios, stăpâne,/ În fața strălucirii tale./ În drum mi se desfac prăpăstii,/ Și 'n negură se-mbracă zarea,/ Eu în genunchi spre tine caut:/ **Părinte-orânduie-mi cărarea!**/ **În pieptul sbuciumat de doruri**/ Eu simt ispitele cum sapă,/ Cum vor să-mi tulbure izvorul/ Din care sufletul s'adapă./ Din valul lumii lor mă smulge/ Și cu povața ta 'nțeleaptă,/ În veci spre cei rămași în urmă,/ Tu, Doamne, văzul meu îndreaptă./ **Desleagă minții mele taina**/ Și legea farmecelor firii,/ Sădește 'n brațul meu deapururi/ Tăria urii și-a iubirii./ Dă-mi cântecul și dă-mi lumina/ Și svonul firii 'ndrăgostite,/ Dă-i raza soarelui de vară/ Pleoapei mele ostenite./ **Alungă patimile mele,**/ Pe veci strigarea lor o frânge,/ Și de durerea altor inimi/ Învață-mă pe mine-a plânge./ Nu rostul meu, de-apururi pradă/ Ursitei maștere și

rele,/ Ci jalea unei lumi, părinte,/ Să plângă 'n lacrimile mele./ **Dă-mi tot amarul, toată truda/** Atâtor doruri fără leacuri,/ Dă-mi viforul în care urlă/ Și gem robiile de veacuri./ -De mult gem umiliții 'n umbră,/ Cu umeri gârbovi de povară.../ Durerea lor înfricoșată/ În inimă tu mi-o coboară./ **În suflet seamănă-mi furtună,** Să-l simt în matca-i cum se zbate,/ Cum tot amarul se revarsă/ Pe strunele înfiorate;/ Și cum supt bolta lui aprinsă,/ În smalț de fulgere albastre,/ Încheagă-și glasul de aramă:/ **Cântarea pătimirii noastre».**

„**RUGĂCIUNE**” a deschis volumul „Poezii” (1910), punându-și amprenta asupra destinului autorului. Discursul liric îl definea ca un poet vizionar, cu credință în Hristos și valorile bisericii. Toți rășinărenii îl păstrează - pe Octavian Goga - în memoria colectivă, ca „**poetul pătimirii noastre**”, fiecare pas în comuna de lângă Sibiu, fiind făcut pe urmele sale.

A descoperi viața poetului rășinărean este o aventură, Rășinariul și Sibiul neoferind un cadru documentar distinct, cu acces facil la opera sau la lucrările despre marele poet rășinărean. Instrumente utile au fost și rămân trei lucrări bibliografice: „**Octavian Goga. Bibliografie sibiană**” (Sibiu, 1991), cercetătorul Mircea Avram (1923, Cernăuți - 1999, Sibiu) realizând-o cu prilejul centenarului nașterii poetului, „**Octavian Goga (7 mai 1938 - 7 mai 2008)**” (Sibiu, 2008) - autor bibliograful Dorin Gogălea și „**Contribuții la o bibliografie Octavian Goga (1965-2004)**”, (Cluj-Napoca, 2006), apărută la sărbătorirea 125 de ani de la nașterea poetului. Din ultima lucrare, reproducem din „**Argument**”: «Aici, la Cluj, în biblioteca ce-i poartă numele, respectul pe care-l arătăm memoriei lui este permanent. Începând cu dezvoltarea fondului de documente prin adăugarea de lucrări noi și continuând cu evocarea personalității sale cu prilejul evenimentelor comemorative, împlinim tot ceea ce se poate contribui la o mai bună cunoaștere a poetului, dramaturgului și politicianului Octavian Goga. Biblioteca dispune de o remarcabilă colecție de documente care însumează peste 100 de lucrări scrise de Octavian Goga sau despre el (...) prof. Doina Popa».

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-anul-goga-anul-tinerilor-oteliti-x-tipul-si-caracterul-rasinarenilor-in-sanul-familiei-domneste-ordine-si-cinste-din-rugaciune-poetul-patimirii-noastre-157025.html>

The screenshot shows a web browser displaying a news article on the website Tribuna.ro. The article title is "2021-Anul Goga, anul tinerilor oțeliți (X): tipul și caracterul rășinărenilor! - în sânul familiei domnește ordine și cinste! - din „Rugăciune”, poetul pătimirii noastre!". The author is Marius HALMAGHI, published on 07.03.2021 at 21:39. It has 177 views and 0 comments. There is a banner for Sevis milk and a sidebar with a 60% discount offer.

În: *Tribuna*, 7 martie 2021